

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINĂ — JURISPRUDENȚĂ — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE

DIRECTOR : D. CHEBAPCI

APARE ODATĂ PE
SĂPTĂMÂNĂ

PROPRIETAR : I. S. CODREANU

ABONAMENTUL

Pe an . . . . . 30 Lei
Pe 6 luni . . . . . 16 >
Pe 3 luni . . . . . 8 >

Studentii plătesc pe jumătate

Pentru străinătate se adaugă portul

Abonamentele se plătesc tot-d'una înainte

REPRODUCȚIA INTERZISĂ

REDAȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA

BUCURESCI

91,— Oheul Dâmboviței —91.

Vis-à-vis de Palatul Justiției

Un număr vechi 2 Lei

Cine primește două numere consecutive din acest ziar se consideră ca abonat.

SUMAR

Jurisprudența română :

Tribunalul Botoșani: *Aron Șenfeld cu Iosub Dermer*, cu o observație de D. Ioan Nicoleanu.

Inalta Curte de casație s. I: *Stroe Ion Preotoșescu cu Nastasia Ion Chiran*.

Idem: *Ministerul de Finanțe cu Ion D. Paladescu*.

Idem: *V. A. Zotescu cu N. Zotescu*.

Curtea de apel din București, s. III: *Moise Rădulescu cu I. Ioniță Petre*, cu o observație de X.

Idem: *Sofia Rădulescu, tutoarea legală a minorilor decedatului C. D. Bădulescu cu V. N. Racotă*.

Jurisprudența străină :

Curtea de apel din Paris, secția V: *Weis cu Sucursala companiei căii ferate din Versailles*.

Cronică Judecătorească.—Bibliografii.

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

Jurământ. — Dacă partea căreia i s'a deferit jurământ și l' acceptă mai poate să revină și în loc să l' pres-teze să l' refere părții care îl deferise.

TRIBUNALUL JUD. BOTOȘANI

Președenția D-lui M. I. CIULEI, Președinte

Aron Șenfeld cu Iosub Dermer.

Când o parte în proces deferă jurământ celei-alte părți și aceasta îl acceptă, transacțiunea încheiată nu este definitivă prin singurul fapt al acceptării jurământului, care nu implică și prestarea lui; partea care a acceptat jurământul, ce i s'a deferit poate — până în momentul prestării lui — să-l refere părții, care l'a deferit.

Asupra recursului făcut de d. Aron Șenfeld contra cărții de judecată a judecătorului de pace No. 1 din Botoșani, dată în procesul cu Iosub Dermer pentru bani.

Tribunalul deliberând,

Având în vedere motivul de casare invocat de recurent ;

Având în vedere că ori de câte ori o parte în lipsă de dovezi, recurge la conștiința adversarului său, deferindu-i jurământ, de atâtea ori transacțiunea nu se poate crede definitivă, de cât când cel căruia i s'a deferit jurământul, l'a și prestat. Acceptațiunea numai a prestării, nu implică în sine chiar prestarea, liber fiind a-l referi până în ultimul moment altuia, până când conștiința sa caută a fi pusă la încercare ;

Ast-fel fiind judecătorul, fără a viola legea, n'a făcut de cât o justă aplicare.

Pentru aceste motive respinge.

(ss) M. I. Ciulei, G. I. Neculcescu, I. I. Ivașcu.

Observațiune.— Chestiunea judecată de Tribunal este că : partea care în proces a acceptat jurământul deferit ei, de cea-l'altă parte, ori când până în momentul prestării, poate a l' referi părții care l'a deferit.

Ea a fost pusă în discuție în împrejurările următoare :

Aron Șenfeld a chemat în judecată la judecătorul de pace No. 1 din Botoșani pe Iosub Dermer, pentru a-i plăti o sumă de bani. Iosub Dermer negând datoria, reclamantul i-a deferit jurământ. Pârâtul Dermer declară că acceptă jurământul și judecătorul de pace, luând act de acceptare fixează termen pentru prestare. În ziua fixată pentru prestare, însă, pârâtul declară că referă jurământul reclamantului. Acesta se opune la referire iar judecătorul admite referirea jurământului. Reclamantul nu acceptă referirea, susținând că este contrar legii și judecătorul, considerând această declarațiune ca refuz de jurământ, respinge reclamațiunea. Aron Șenfeld declară recurs la Tribunal, care îmbrățișând solu-

țiunea dată de judecătărul de pace, respinge recursul.

Această soluțiune însă n'o credem a fi și conformă cu prescripțiunile legii.

Dispozițiunile codicelui civil în privința jurământului decisoriu sunt : că jurământul decisoriu poate fi dat în orî-ce fel de contestațiuni (art. 1208), dar nu poate fi dat de cât asupra unor fapte personale a aceluia, cărui se propune a jura (art. 1209) ; că acela căruia se dă jurământul *dacă nu-l primește sau nu-l refereste adversarului său*, ori adversarul care refuză jurământul ce i s'a referit, vor cădea în pretențiunile său în propunerile lor de apărare (art. 1211), dar partea care a dat sau care a referit jurământul nu mai poate a'l retrage, dacă adversarul a declarat că este gata a jura (art. 1214).

În afară de aceste dispozițiuni speciale, în această materie mai sunt aplicabile fără îndoială și toate dispozițiunile generale relative la convențiuni ; căci caracterul jurământului decisoriu este acel al unei convențiuni sau mai specificat al unei transacțiuni. Într'adevăr, ori-care parte în proces, pentru a dovedi pretențiunea sa propunerea sa de apărare, este liberă a deferi celei-lalte părți jurământ. Când reclamantul, bunăoară, zice pârâtului, care tăgăduște datoria : jură că n'ai luat de la mine împrumut cutare sumă și nu mi-o datorești, el face o ofertă condițională pârâtului care este ținut : ori a accepta jurământul și jurând reclamantul va cădea în pretențiunea sa, ori a referi jurământul și reclamantul prestându-l va triumfa în pretențiunea sa.

De sigur că oferta deferirii jurământului, până în momentul acceptațiunei ei de pârât, fiind numai expresiunea voinței părții care a făcut-o, lasă transacțiunea imperfectă și pentru aceasta chiar acela care deferă jurământul poate retrage deferirea făcută. Din moment însă ce partea căreia s'a deferit jurământul l'a acceptat, transacțiunea este perfectă ; este *un vinculum juris*, căci ambele părți au exprimat voința și consimțământul lor asupra aceluiași lucru, *in idem placitum consensus*, și jurământul nu mai poate fi retras. Și tot ast-fel și în cazul referirii.

Dar cel ce a acceptat jurământul poate a nu-l presta, ci a-l referi ? de sigur că nu. Jurământul o-dată acceptat trebuie să fie prestat, pentru că

acceptarea jurământului face ca transacțiunea să fie perfectă, iar nu prestațiunea lui, ea nefiind de cât executarea transacțiunei : este efectul nu cauza. Decî partea care acceptă jurământul și nu-l prestează cade în pretențiunea sa, ea nu-l poate referi.

Partea căreia i s'a deferit jurământul, în momentul deferirii se găsea în alternativa : ori a referi jurământul părții care i l-a deferit, ori a primi jurământul și ca consecință a-l presta. Pentru încercarea conștiinței sale legea lasă un termen de gândire în care-și poate face toate reflexiunile, toate calculele, a-și cerceta forul conștiinței sale, și apoi a se decide care din două căi să apuce : ori acceptarea ori referirea jurământului. Dacă însă ea alegând una din două, a declarat că acceptă jurământul, a exprimat voința de a jura ea, transacțiunea este perfectă, ea are putere de lege între părți, trebuie executată, afară bine înțeles când s'ar proba c'a fost la mijloc o cauză care viciază consimțământul și voința părții.

A se admite că transacțiunea nu este perfectă de cât când, după acceptarea jurământului, el s'a și prestat de partea care l'a acceptat, cum argumentează tribunalul prin sentința de mai sus, este a admite că ceea-ce face ca transacțiunea să fie perfectă, este prestarea jurământului, iar nu acceptarea lui ; sau cu alte cuvinte că o convențiune atunci e perfectă, când este executată, nu când părțile au consimțit la ea, confundându-se ast-fel validitatea unei convențiuni cu execuțiunea ei. De altă parte, și tot în aceeași ordine de idei, ar urma să admitem că dacă o convențiune, în care părțile au căzut de acord și care face legi între ele, nu este perfectă prin simplul consimțământ al lor, ci prin execuțiune, întru cât nu s'a executat, poate una din ele revoca sau schimba convențiunea. Dar aceasta este inadmisibil, pentru că o-dată ce părțile au consimțit tot ele nu mai pot schimba condițiunile contractului.

Prin urmare când unei părți s'a deferit jurământ, această parte trebuie : acceptându-l să jure, pentru că acceptarea dacă nu implică prestarea, implică însă îndatorirea de a presta, de a executa convențiunea, sau neacceptându-l, trebuie să-l refere părții care l'a deferit sub pedeapsă de a

perde procesul. (Vezi Daloz V^o obligations No. 5260 și autorii citați în text : Voët, Domat tom. XIII No. 597. Duranton tom. X pag. 771 No. 18 ; Bonnier tom. II pag. 537 No. 429 ; Demolombe tom. VII No. 629).

IOAN NICOLEANU.
Advocat, Botoșani.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, SECȚIA I

Audiența de la 2 Septembrie 1897

Președenția D-lui **AL. GIANNI**, Consilier

Stroe Ion Preoteșescu cu Nastasia Ion Chiran.

Pământ rural. — Legea rurală. — Constituțiunea din 1884. — Dreptul sătenilor de a înstrăina pământul ce li s'a dat dupe legea rurală la alți săteni. — (Art. 132 din Constituțiune și art. 7 din legea rurală din 1864 și art. 1 din legea interpretativă din 1879.)

Art. 132 din Constituțiunea revizuită la 1884, n'a modificat legea rurală din 1864 și cea interpretativă din 1879 în sensul de a opri pe sătenii împroprietăriți ca să înstrăineze pământurile la alți săteni. Legiuitorul, prin art. 131 din Constituțiune, nu a voit să facă altceva de cât să dea inalienabilității pământurilor date sătenilor, un caracter constituțional și să prelungească termenul fixat pentru această stare de inalienabilitate.

Decisiunea 290/97.—Casată sentința Tribunalului Dâmbovița cu No. 85/97 dată în procesul dintre Stroe Ion Preoteșescu și Nastasia Ion Chiran.

S'a citit raportul făcut în cauză de d-l consilier Ciru Oeconomu.

S'a ascultat: d-nul Al. Serghiescu, avocatul recurentului Stroe Ion Preoteșescu, în desvoltarea motivului de casare, și d-nii N. Durma și Budișteanu, avocații intimatei Nastasia Ion Chiran, în combateri.

Curtea deliberând :

Asupra motivului de casare :

«Tribunalul a violat și rău a interpretat dispozițiile art. 132 din constituție și art. 1895 din codul civil combinat cu art. 1911 din același cod.

«Atât din desbaterile urmate cu ocazia alcătuirii art. 132 din Constituție cât și din expunerea de motive a Ministrului de Justiție de vreme, nu rezultă cătuși de puțin că prin art. 132 din Constituție s'ar fi înțeles a se abroga art. 7 din legea rurală și întreaga lege interpretativă din 1879 care permite înstrăinarea pământurilor rurale în anumite cazuri, în care de altminterlea mă găsesc și eu».

Având în vedere că obiectul acțiunii de față este cererea făcută de Nastasia Ion Chiran de a fi obligat Stroe I. Preoteșescu, recurentul de ași, să i lase în posesiune și plină proprietate trei pogoane și 13 prăjini pământ, situate în com. Glâmbocata, pământ cu care fusese împroprietărit decedatul său tată Ion Chiran, dar care se stăpânea acum pe nedrept de Stroe Preoteșescu ; că în contra cărței de judecată făcându-se apel de Nastasia Ion Chiran, Trib., prin sentința atacată, a respins mijlocul de apărare propus de Preoteșescu, recurentul de azi, întemeiat pe prescripțiunea

decenală, pe motivul că art. 132 din Constituțiune, modificat în 1884, a ridicat sătenilor facultatea ce aveau în virtutea legilor anterioare, d'a înstrăina către un alt sătean sau comună pământurile ce le erau date de legea rurală și dar aceste pământuri au devenit imprescriptibile.

Având în vedere că nici din textul art. 132 din Constituția de la 1884, nici din discuțiunile ce au avut loc cu ocaziunea votării acestui articol, nu rezultă că Constituanta a avut intențiunea să modifice art. 7 din legea rurală de la 15 August 1864 precum și esecutarea sus menționatului art. 7, în sensul de a opri pe săteni de a înstrăina pământurile la alți săteni, în condițiunile prevădute de acele legi ;

Considerând că prin art. 132 din Constituția de la 1884, legiuitorul, menținând inalienabilitatea pământurilor rurale, cu excepțiunile prevădute în legea rurală din 1864 și cea interpretativă din 1879, n'a voit a face altceva de cât să dea inalienabilității un caracter constituțional, și să prelungească termenul fixat pentru această stare de inalienabilitate ;

Considerând dar că fiind stabilit că dispozițiile legilor din 1864 și 1879 nu sunt modificate prin art. 132 din Constituția din 1884, și fiind-că atât după art. 7 din legea de la 1864, cât și după art. 1 din legea de la 1879 sătenii pot înstrăina pământurile lor către comună sau alt sătean, apoi acele pământuri sunt susceptibile și de prescripțiune, dacă înstrăinarea lor este făcută în conformitate cu menționatele legi ;

Considerând că așa fiind, Trib. a dat o rea interpretare art. 132 din Constituția de la 1884, și prin urmare mijlocul acesta găsindu-se fondat, fără a mai discuta pe cel d'al doilea, Curtea, Casează, etc.

Audiența de la 2 Septembrie 1897

Președenția D-lui **A. L. GIANNI**, Consilier

Ministerul de Finanțe cu Ion D. Paladescu

Timbru.—Contravențiunii la legea timbrului.—Opozițiune.—Dacă în asemenea materie există drept de opozițiune.—(Art. 154 din pr. civ.)

In materie de contravențiune la legea timbrului există dreptul de opozițiune pentru partea judecată în lipsă.

Decisiunea No. 291/97.—Casată sentința Tribunalului Teleorman cu No. 64/97 dată în procesul dintre Ministerul de Finanțe și Ion D. Paladescu.

S'a citit raportul făcut în cauză de d-l consilier D. Cuculi.

S'a ascultat d-l D. R. Ștefănescu avocatul recurentului Minister de Finanțe în desvoltarea motivelor de casare și d-l S. Ionescu avocatul intimatului Ion D. Paladescu în combateri ;

Curtea deliberând,

Asupra motivului de casare :

«Exces de putere și violarea art. 46 din legea timbrului combinat cu art. 154 pr. civ. întru cât deși legea timbrului prin art. 46 nu vorbește nimic de drept de opoziție, acest drept însă există în favoarea ambelor

părți într'un mod virtual în baza principiului că opozițiunea fiind un drept natural, el există ori de câte ori o lege nu l'interzice».

Considerând că art. 154 din pr. cod. civil dispune că partea judecată în lipsă are dreptul de a face opozițiune; că dar dreptul de opozițiune este general; că pentru a se ridica părților, în anume casuri sau materii speciale acest drept, trebuie să existe o dispozițiune expresă chiar în lege;

Considerând că, în specie, fiind vorba de o contravenție la legea timbrului, nici un text nu există în acea lege care să interzică părților dreptul de a face opoziție când judecata s'a urmat în absența lor;

Că în asemenea casuri urmează a se lua de bază dreptul comun și prin urmare a acorda și în această materie drept de opoziție;

Considerând că chiar din desbaterile corpurilor legiuitoare,—cu ocazia discuțiunei art. 46 din legea timbrului și înregistrării,—reese învederat intențiunea legiuitorului de a acorda părților drept de opoziție în asemenea materie, căci în cursul discuțiilor propunându-se un articol adițional prin care se ridică părților dreptul de opozițiune când era vorba de restituiri de taxe,—după mai multe discuțiuni, acest articol a fost retras, rămânând ast-fel pentru părți deschisă calea opozițiunei;

Considerând că de oare-ce pentru restituiri de taxe există dreptul de opozițiune pentru partea judecată în lipsă, nu există nici o rațiune pentru a fi alt-fel pentru contraveniuni, întru cât aceiași lege prevede ambele casuri, și nu coprinde nici o dispoziție contrarie pentru contraveniuni;

Că dar Tribunalul Teleorman declarând neadmisibilă opoziția făcută de Stat contra sentinței cu No. 260/896, dată în lipsa sa, a comis exces de putere și a violat art. 154 pr. civilă.

Pentru aceste motive Curtea casează.

Audiența de la 3 Septembrie 1897

Președenția D-lui AL. GIANNI, Consilier

V. A. Zotescu cu N. Zotescu

Jurământ decisoriu.—Când poate fi dat.—Când poate fi respins.—O dată acceptat dacă se mai poate reveni asupra lui.—Exces de putere.—(Art. 1208 c. civil).

Jurământ supletoriu.—Când poate tribunalul să l' defere din oficiu.—Ce trebuie să constate tribunalul.—(Art. 1220 codul civil).

1) *Jurământul decisoriu poate fi dat în ori-ce fel de contestațiune, și tribunalul nu poate respinge jurământul deferit, de cât stabilind că el nu îndeplinește condițiunile cerute de lege pentru un asemenea jurământ, și o dată acceptat, instanța de fond nu mai poate reveni asupra lui, fără a comite un adevărat exces de putere.*

2) *Tribunalul, deferind din oficiu jurământul supletoriu unei părți fără să arate începutul de dovadă care l'a făcut să privească apărarea acestei părți nu cu totul lipsită de probă, vioalează art. 1220 c. c.*

căci nu ține seamă de una din condițiunile sub care numai putea fi aplicat.

Decisiunea 295/97.—Casată sentința tribunalului Ilfov s. I. cu No. 139/96 dată în procesul dintre V. A. Zotescu și N. Zotescu.

S'a citit raportul făcut în cauză de d-nul consilier Ciru Oeconomu:

S'au ascultat: d. Barozzi avocatul recurentului V. A. Zotescu în dezvoltarea motivelor de casare, în lipsa intimatului N. Zotescu.

Curtea deliberând,

Asupra motivelor de casare:

«Omisiune esențială, exces de putere și violarea art. 1207 și 1220 c. civ. Față cu probele aduse de mine d-l N. Zotescu 'mi dă jurământ pe care eu l'am acceptat. Cu modul acesta, indiferent de cele-l'alte probe aduse intervine această transacție între noi, căci jurământul decisoriu este o transacție și tribunalul era dator, era obligat, să ție seamă de dënса.

«Tribunalul însă recurge la un mijloc pieziș de convingere la care nu trebuie să aibă recurs, de cât în lipsă de probe suficiente pentru a'și complecta convingerea uitând că nu se deferise de adversar jurământul decisoriu care leagă și pe parte și pe judecător.

«Cu modul acesta tribunalul a comis un exces de putere și a violat art. 1207 și 1220 c. civ. și a comis o omisiune esențială întru cât nu se pronunță asupra acestui jurământ decisoriu în nici un fel, și nici chiar asupra înscrisului prezentat de mine, și în care este declarațiunea creditorului V. Ioan că banii 'i-a primit de la mine».

Având în vedere sentința supusă recursului, din care rezultă că dinaintea tribunalului, în apel, V. A. Zotescu, recurentul de azi, a prezentat o chitanță în valoare de 770 lei, prin care fratele său N. A. Zotescu, se împrumutase de la Vasile Ion, susținând că dînsul a plătit pentru fratele său, lui Vasile Ion, această sumă, și astfel a rămas creditor în locul acestuia din urmă; că N. A. Zotescu, opunând că plata ar fi fost benevolă din partea lui V. A. Zotescu, și că ea nu ar fi produs o subrogațiune în drepturile lui Vasile Ion, a cerut în subsidiar a se deferi lui V. A. Zotescu jurământ, pentru această sumă; că tribunalul, după ce jurământul deferit a fost acceptat de apelant, înlătură acest jurământ spre a deferi din oficiu un jurământ supletoriu lui N. A. Zotescu, asupra aceluiași punct;

Considerând că jurământul decisoriu poate fi dat în ori ce fel de contestațiune, conform art. 1208 din codul civil; că tribunalul nu poate respinge jurământul deferit, de cât stabilind că el nu îndeplinește condițiunile cerute de lege pentru un asemenea jurământ, și odată acceptat, instanța de fond nu mai putea reveni fără a comite un adevărat exces de putere:

Considerând, pe de altă parte, că tribunalul deferind din oficiu jurământul supletoriu lui N. A. Zotescu, fără să arate începutul de dovadă care l'a făcut să privească apărarea acestuia nu cu totul lipsită de probă a violat art. 1220 din codicele civ. căci n'a ținut seamă de una din condițiunile sub care numai putea fi aplicat.

Pentru aceste motive, casează.

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI, SECȚIA III

Audiența de la 18 Martie 1897

Președinția D-lui G. N. BAGDAT, Președinte

Deceisiunea civilă No. 74

Moise Rădulescu cu I. Ioniță Petre.

Pământ rural. — Inalienabilitate. — Constituția din 1884. — Art. 132. — Dacă interzice cu totul înstrăinarea pământurilor rurale.

Constituția revizuită în 1884, prin art. 132 a părăsit cu totul regimul art. 7 din legea rurală de la 1864, și a inaugurat o nouă stare de lucruri, oprind cu totul ori-ce înstrăinare a pământurilor date sătenilor conform acelei legi, permițând însă numai schimbul acelor pământuri.

S'aș ascultat : D-l avocat D. Budișteanu din partea apelantului Moise Rădulescu, precum și d-l avocat Rădulescu, din partea intimatului I. Ioniță Petre.

Curtea deliberând,

Având în vedere apelul făcut de Moise Rădulescu contra sentinței No. 361 din 10 Noembrie 1895 pronunțată de Trib. Ilfov s. I-a ;

Având în vedere că în fapt se constată din dosar că Moise Rădulescu, comerciant din Ploesci, obținuse contra lui Ion Ioniță Petre cartea de judecată cu No. 664/92 a Judecătoriei Ocolului Câmpina pentru plata unei sume de 349 lei plus procente și cheltueli ; că pe baza acestui titlu, rămas definitiv și investit cu formula executorie, Moise Rădulescu pusese în urmărire pământul ce debitorul său căpătase în comuna Bănești, conform legii din 1884 pentru împroprietărirea țăranilor, și că debitorul ridicând excepțiunea inalienabilității absolute ale acestor pământuri, Tribunalul, prin sentința menționată a scos imobilul de sub urmărire ;

Având în vedere că apelantul Moise Rădulescu susține că legea pentru împroprietărirea clăcașilor și însurăștelor permițând prin art. 7 în mod expres înstrăinarea pământurilor respective cu condiții numai ca achizitorul să fie și el sătean și că constituția revizuită din 1884, prin art. 132, nefăcând de cât a întinde limita temporală inalienabilității lor, Tribunalul de Prahova fără drept a scos imobilul de sub urmărire pe când trebuia să procedă la vânzare, excluzând numai dintre concurenți pe toți aceia care n'ar fi săteni ;

Având în vedere că dar este de verificat numai dacă constituția din 1884 a continuat sistemul anterior *tales qualem* sau a înțeles a inova ;

Având în vedere că pe când art. 7 din legea de la 15 August 1864 prevede că pământurile clăcăsești și ale însurăștelor sau spornicilor, se vor putea înstrăina sau ipoteca, prin testament sau acte între vii, către comună sau către vre-un alt sătean, facultate confirmată și prin legea interpretativă din 13 Februarie 1879, art. 132 din constituția revizuită din 8 Iunie 1884, prescrie că pământurile foștilor clăcași, ale însurăștelor, etc., sunt și vor fi inalienabile în timp de 32 ani cu începerea de la promulgarea acestei legi, adăogând printr'un deosebit aliniat că : «schimburile pământurilor de pământ contra pământ nu intră în prohibițiunea legii de față» ;

Având în vedere că deja forma imperativă, categorică și exclusivă art. 132 indică într'un mod destul de clar că constituția n'a vrut numai a proroga instituțiile existente, ci a înțeles a reglementa la rându ei, edictând dispoziții noi, independente de starea legislativă de până atunci ;

Având în vedere că corolariul care autoriză schimbul pământurilor drumentează încă mai clar această voință d'a inova, căci art. 7 din legea din 1864, permițând ori-ce înstreinare printre săteni, permitea implicit și schimbul, și dar, dacă constituția voia să continue starea anterioară, n'avea nici o necesitate d'a menționa anume schimbul, cuprins deja în vechiul sistem ; Că ast-fel dacă noul legiuitor rezervă în mod expres facultatea de schimb, aceasta denotă în mod vădit că dânsul a înțeles a admite numai acest singur mod de înstreinare oprind toate cele-l'alte : «qui dicit de nuo, negat de altero» ;

Având în vedere că deci a susține că cu tot adausul aliniatului despre schimb, constituția din 1884, n'ar face de cât a continua într'un mod neschimbat și oarecum mecanic regimul art. 7, din legea de la 1864, ar fi a imputa constituției o neglijență de redactare și de concepțiune inadmisibilă pentru un legiuitor cătuși de puțin rațional și desmințită de însuși textul art. 132 ;

Având în vedere, că față cu un text așa de clar și precis, nici lipsa de discuțiune în sânul constituției cu ocaziunea introducerii art. 132 din constituția revizuită, lipsă invocată ca argumente de opinia contrarie, nu poate dovedi nimic, căci desbaterile adunării legiuitoare și în general, istoria genezei unei legi, capătă o însemnătate hotărâtoare pentru interpretațiune numai atunci când însuși textul legii, dă loc la îndoeli sau nedumeriri, dar acolo unde dispoziția legală e clară și limpede, desbaterile parlamentare, n'au vre-o însemnătate determinată precum nici lipsa lor nu poate furnisa vre-un argument serios, și în ori-ce cas, cele întâmplare sau neîntâmplare în parlament nu pot prevala contra textului pozitiv al legii ;

Având în vedere că dar este constant că constituția revizuită din 1884 a părăsit regimul art. 7, din legea de la 1864 și a inaugurat o nouă stare de lucruri, că deci art. 132 din constituție trebuie interpretat într'un mod independent și dar de la 8 Iunie 1884, dată noii dispozițiuni, ori-ce înstrăinarea de pământuri rurale, date conform legii din 1864, este prohibită, afară numai de schimb ;

Având în vedere, că, în specie, urmărirea îndreptată de apelant contra pământului lui Ion Ioniță Petre este ulterioară constituției, revizuite și dar este contrară art. 132 al acesteia.

Pentru aceste motive, respinge apelul făcut de Moise Rădulescu contra sentinței No. 361/95 a Trib. Prahova s. I.

(ss) G. N. Bagdat, Ar. Eustațiu, M. Paleologu, G. Flaișlen.

(ss) grefier Carabella.

Opiniune

Considerând că prin art. 132 din constituțiunea din 1884, legiuitorul menținând inalienabilitatea pământurilor rurale cu excepțiunile prevădute în legea din 1864 și cea interpretativă din 1879, a dat inalienabilită-

ței pământurilor date sătenilor, caracter constituțional și a prelungit termenul fixat pentru inalienabilitate, fără ca să zică celor improprietăriți d'a înstrăina pământurile lor către comună sau către alți săteni, în condițiunile prevădute de lege, ceea ce rezultă în mod virtual atât din desbaterile ce au avut loc cu ocasiunea votărei menționatului text de lege, cât și din însăși copriinderea textului de lege;

Considerând că din momentul ce vînzarea de bună voie a unor asemenea pământuri este permisă, este de năgăduit că și vînzarea silită trebuie să fie permisă, bine-înțeles cu condițiunea ca Tribunalul de urmărire să nu primească ca adjudecatar de cât persoana cărora legea din 1864 le permite ca să cumpere asemenea pământuri.

Pentru aceste motive

Sunt de părere a se admite apelul, a se reforma sentința apelată și a se respinge incidentul ridicat la urmărirea averii imobiliare a lui Ion Ioniță Petre.

(ss.) D. Giuvara.

Observațiune.—Soluțiunea adoptată de majoritatea Curței este în contradicțiune cu jurisprudența constantă a înaltei Curți de Casațiune, care printr'o serie de decisiuni, a hotărit că «nici din textul art. 132 din constituțiunea de la 1884, nici din desbaterile ce au avut loc cu ocașiunea discutărei și votărei acestui articol, nu rezultă că constituanta a avut intențiã să modifice art. 7 din legea rurală din 15 August 1864, precum și executarea sus menționatului articol 7, în sensul de a opri pe săteni de a înstrăina pământurile la alți săteni în condițiunile prevădute de lege», dar, «că prin art. 132 din constituțiunea din 1884, legiuitorul, menținînd inalienabilitatea pământurilor rurale, cu excepțiunile prevădute în legea rurală din 1864 și cea interpretativă din 1879, nu a voit a face alt-ceva de cât să dea inalienabilității pământurilor date sătenilor un caracter constituțional și să prelungească termenul fixat pentru această stare de inalienabilitate».

În acest sens s'au dat de secțiã I a Curței de Casațiune decisiunile: N. 283 din 19 Iunie 1891 (Buletin pe 1891 pag. 738); No. 324 din 1 Noiembrie 1893, (Buletinul pe 1893 pag. 933); No. 355 din 12 Septembrie 1895, (Buletinul pe 1895, pag. 1087). Și una recentă de tot cu No. 290 din 2 Septembrie 1897, pe care o publicăm chiar în acest număr al ziarului.

Vom reveni într'un număr viitor.

Audiența din 18 Iunie 1897

Președențiã D-lui G. N. BAGDAT, Președinte

Sofia Bădulescu, tutoarea legală a minorilor decedatului C. D. Bădulescu, cu V. N. Racotă.

Incompetința ratiõne materiae.—Dacă este de ordine publică.

Competință.—Lucrări făcute pe ape curgătoare pentru irigațiuni sau pentru motoare.—Contestațiuni ce se nasc

din aceste lucrări.—Cine le judecă.—Legea judecătorilor comunale și de ocoale din 1879.

1) *Excepțiunea de incompetență ratiõne materiae fiind de ordine publică, se poate propune în ori-ce fază a procesului.*

2) *Asemănat art. 55 al. III din legea judecătorielor comunale și de ocoale din 1879, judecătorii de ocoale erau competenți a judeca, în prima instanță și ori-care ar fi fost valoarea lucrului, pretențiunile asupra lucrărilor făcute pe ape curgătoare pentru udare de teren sau mișcare de fabrice, mori, etc., cu condițiune însă ca contestațiunile de asemenea natură să nu fie între săteni.*

S'au ascultat: d-l adocat N. Basilescu, din partea apelantei Sofia Bădulescu, precum și d-l avocat Ștefan Meitani din partea intimatului V. A. Racotă;

S'au ascultat reprezentantul Ministerului public în conclusiuni.

Curtea deliberând,

Asupra apelului făcut de C. D. Bădulescu acum decedat și reprezentat prin Sofia C. Bădulescu tutricea legală a minorilor lui copii în contra sentinței No. 315/90 și a aceleia cu No. 105/93 a tribunalului Teleorman.

Avînd în vedere actele prezentate în instanță, lucrările din dosarul afacerii, susținerile orale și conclusiunile înscris depuse de părți.

Ascultând conclusiunile d-lui Procuror.

Avînd în vedere că apelanta a ridicat excepțiunea de incompetență, susținînd că acțiunea intentată de intimatul V. N. Racotă contra lui C. D. Bădulescu și asupra căreia tribunalul a pronunțat sentințele cu No. 315/90 și 105/93 este reu adresată la tribunal ca primă instanță dînsa fiind de competența judecătorielor de ocoale, conform art. 55 al. III legea judecătorielor de ocoale din 1879; sub imperiul căreia acțiunea a fost intentată;

Avînd în vedere că citatul text de lege, dispune, că judecătorii de ocoale cunt competenți a judeca în prima instanță, ori-care ar fi valoarea lucrului, pretențiunile asupra lucrărilor făcute pe ape curgătoare pentru udare de teren sau mișcare de fabrice, mori etc. cu condițiune ca contestațiunile de asemenea natură să nu fie între săteni;

Considerând că V. N. Racotă prin petițiunea introductivă de instanță, înregistrată la No. 9826/86 și aflată în dosarul No. 2006/86 a trib. Teleorman, chiamă în judecată pe C. D. Bădulescu, reprezentat azi prin tutricea legală a minorilor săi copii, și pentru motiv că, Bădulescu, reconstruind în anul 1886 o moară ce are pe apa Teleorman, pe lângă că n'au așezat-o la nivelul prevăzut de lege, dar a mai ridicat apa mai sus de unde era mai nainte și ast-fel a împedat cu desăvîrșire funcționarea morei, ce și reclamantul are pe aceiași apă, cere ca Bădulescu să-și lase moara la nivelul ce n'ar îneca și împedica funcționarea morei sale și a fi condamnat la daune interese;

Considerând că, ast-fel, obiectul acțiunei, de care se ocupă sentințele apelate, este pretențiunea asupra lucrărilor, făcute pe apă curgătoare spre mișcare de mori;

Că nici intimatul nici apelantul nu sunt săteni;

Că prin urmare, această acțiune face parte din cele prevăzute în art. 56 al. III din legea judecătorilor de ocoale din 1879 ;

Considerând că excepțiunea de incompetență «ratione materiae» cum este aceea care a fost propusă curței, fiind de ordine publică, se poate propune în orice fază a procesului ;

Considerând că fiind constant, cum mărturisește însuși intimatul în petiția de intentare a acțiunii, că lucrările asupra apei Teleorman, în contra cărora el a ridicat pretențiuni, au fost făcute de apelant în cursul anului intentării acțiunii, numai este loc de a se examina, dacă și pentru cazul prevăzut de art. 56 al. III legea citată, judecătorul de ocol nu mai este competent a judeca asemenea pretențiuni când ele au fost formulate mai târziu, de cât în cursul anului în care s'a executat lucrările înscrinate ; că ast-fel fiind excepțiunea de necompetență și prin urmare apelul făcut de C. D. Bădulescu reprezentat azi prin tutricea legală a copiilor lui, fiind întemeiat cată a se admite.

Pentru aceste motive ;

Admite apelul făcut de C. D. Bădulescu decedat și reprezentat prin minorii săi copii în contra sentințelor cu No. 319 din 1890 și No. 105 din 1893 ale Tribunalului Teleorman și anulează aceste sentințe ca date fără competență.

(ss) G. N. Bagdat, G. Dâmboviceanu, G. Flaislein.
grefier (ss) Carabella.

JURISPRUDENȚA STRĂINĂ

CURTEA DE APEL DIN PARIS, SECȚIA 5-a

Audiența de la 15 Decembrie 1896

Președenția D-lui BERARD DES GLAJEUX

Căi ferate. — Competință. — Gară. — Sucursală.

Dacă o gară poate fi considerată, din cauza importanței traficului său, ca o sucursală în care o Companie de căi ferate¹⁾ are un adevărat domiciliu atributiv de jurisdicțiune, această atribuțiune nu există de cât pentru faptele relative la operațiunile acestei gări.

Tribunalul civil din Versailles pronunțase la 12 Mai 1896 următoarea sentință :

Tribunalul,

Văzând că Weiss, lucrând atât în numele său personal cât și ca tutore al minorei sale fiice, a introdus în contra Companiei drumurilor de fier de Vest o cerere ce tinde la plata unei sumi de 10.000 lei ca daune înterese, din cauza unui accident a cărui victimă a fost doamna Weis, soția sa, la 14 Mai 1895, pe linia drumului de fier după Malul-Stâng, între Paris și Versailles, pe teritoriul comunei Viroflay, accident ce i-a cauzat moartea ;

Văzând că Compania drumurilor de fier de Vest opune o excepțiune de necompetință basată pe aceea,

că fiind vorba de o cerere pur personală, ar fi trebuit introdusă înaintea tribunalului sediului social, și pentru că citațiunea ar fi nulă pentru că nu a fost lăsată la sediul social ;

Având în vedere că jurisprudența și doctrina sunt de acord spre a decide că companiile de drum de fier pot fi citate valabil înaintea judecătorului locului unde ele au sucursale ;

Că, în speță, gara șantierelor, la Versailles, are o exploatațiune de o așa importanță în cât poate fi considerată ca o «adevărată sucursală a numitei Companii» ; că în adevăr, dânsa are acolo controlori, inspectori și agenți însărcinați să o reprezente judiciarmente ; că ar fi o adevărată tăgadă de dreptate a se sili justițiabilii să se ducă la Paris spre a pleda asupra accidentelor întâmplare la Versailles sau în împrejurimi.

Văzând, afară de aceasta, că din punctul de vedere penal, numai tribunalul de Versailles ar fi competent ;

Văzând, în asemenea împrejurări, că Compania căilor ferate de Vest a fost citată valabil în persoana șefului gării șantierelor, la Versailles ;

Pentru aceste motive, anulează prima citațiune din 5 Decembrie 1895.

Compania a făcut apel în contra acestei hotărâri, și Curtea, ascultând pe d-nii avocați Poul-tier și Lefèvre, în pledoariile lor, și pe d-l Lafon, avocat general, în conclusiuni a dat următoarea decisiune :

Curtea,

Considerând că dacă gara șantierelor la Versailles poate fi considerată, din cauza importanței traficului său, ca o sucursală în care compania are un adevărat domiciliu atributiv de jurisdicțiune, această atribuțiune nu există de cât pentru faptele relative la operațiunile acestei gări ;

Că rezultă din chiar termenii cererei făcută de Weiss în contra Companiei de Vest că acțiunea lui Weiss are de obiect a obține reparațiunea prejudiciului ce a încercat la 14 Mai 1895, în gara Viroflay, în urma morții soției sale, cauzată, dupe dânsul, prin greșala agenților Companiei prepuși în serviciul acestei gări ;

Că acest accident nu are nici un raport cu serviciul propriu al gării sucursale a șantierelor și nu are nici o legătură cu operațiunile acestei gări ;

Că dar tribunalul de Versailles nu era competent, și prin urmare citațiunea nu era făcută în termen art. 69 din procedura civilă (art. 75 din pr. civ. română) ;

Pentru aceste motive, declară tribunalul de Versailles necompetent, etc., etc.,

La loi.

1) Sau Direcțiunea generală a căilor ferate, cum ar fi la noi. N. R.

CRONICA JUDECATOREASCA

Ziarul *Dreptatea* de Joi, 18 și de Sâmbătă 20 Septembrie curent, acuză pe judecătorul de instrucție de la cabinetul 5, d n. V. Alexandrescu, că ar fi procedat cu patimă și multă ușurință, în instruirea falimentului Nathan Halpern, sticlar din București, dând în judecată pe comercianții angroșiști Iacob Cohen, Iosif Kreid și H. A. Bereovitz, și pe L. Frenkel, bancher, pentru că ar fi luat supracote de la sus numitul falit, ordonând ca numiții să fiă duși sub escortă la serviciul antropometric spre a fi mășurați și fotografiați.

Am căutat și noi să ne informăm ce este adevărat în aceste acușatiuni aduse judelei instructor, și pentru cari s'a făcut mult sgomot în piață.

Iată rezultatul investigațiilor noastre :

Falitul Halpern, fiind trimis la instrucție, judecătorul de instrucție a însărcinat pe un domn Rotop să cerceteze registrele falitului, în calitate de expert-contabil și să-i facă un raport de starea în care va găsi registrele.

Expertul Rotop, care lucrează în această calitate și în afacerea *Bandei Negre*, examinând registrele falitului Halpern, a constatat că Halpern este brancrutar fraudulos atât într'un faliment anterior, afacere ce nu fusese trimisă la instrucție, cât și în acest al doilea faliment, și că în primul faliment, creditorii Iacob Cohen, Iosif Kreid, H. A. Bereovitz și L. Frenkel au luat supracote, pentru a vota concordatul ce s'a acordat lui Halpern. Pentru a se adevăra aceste fapte constatate din registrele falitului, judecătorul de instrucție a ridicat registrele acestor 4 creditori, și esaminându-se de expert și comparându-le cu registrele falitului, s'a constatat că în adevăr Cohen a luat o supracotă de lei 1623, bani 45, în trei cambii, cu semnăturile fratelui lui Halpern, anume Moritz Halpern, cismar, din cari 2 cambii, în sumă de 1200 lei, au și fost achitate ; Kreid a luat supracotă lei 619, bani 70, în două cambii tot cu semnătura M. Halpern, din cari o cambie de 300 lei i-a fost achitată ; Bereovitz, a luat supracotă 1127, sumă ce i-a și fost achitată.

În cea ce privește pe L. Frenkel, din registrele lui, nu s'a putut constata că a luat supracotă, căci el ca bancher n'avea registru de partide personale.

În fața acestor constatări consemnate într'un voluminos raport de expertul Rotop, judecătorul de instrucție a comunicat actele primului-procuror, și acesta prin requisitorul N. 16128 de la 26 Iulie 1897, a pus sub urmărite pe acești patru creditori, iar nu cum pretinde *Dreptatea* că judecătorul de instrucție i-a dat în judecată, știut fiind în drept că nu judecătorul de instrucție pune în mișcare acțiunea publică, ci ministerul public.

Odată ce acești patru creditori erau puși sub inculpație, judecătorul de instrucție era în tot dreptul său să-i trimită la serviciul antropometric ca pe orii care inculpat în crime și delicta de drept comun, căci nu înțelegem a se face distincțiune de persoane în asemenea materii. Judecătorul de instrucție, dintr'un sentiment de echitate, pe Frenkel, contra căruia nu putuse constata în mod cert că luase supracotă, nu l'a trimis la serviciul antropometric și în vedere că toți acești inculpați sunt comercianți cunoscuți pe piața Bucureștilor, nu i-a depus, lucru ce putea să facă.

Serviciul antropometric, de și până acum nu este legiferat la noi, însă în vederea marilor folose ce aduce instanței represive, credem că este necesar și că este

bine a se usa de el, mai ales în vederea recidivei, dat fiind facilitatea cu care făcătorii de rele își schimbă numele pentru a se putea sustrage de la urmărire, condamnațiune și executarea pedepsei.

În speță, bine a făcut judecătorul de instrucție de s'a arătat sever, căci plaga falimentelor și a înșelătoriilor la care dă naștere, s'a întins prea mult în țară. Ar trebui să se organizeze o goană sistematică, însă legală, în contra samsarilor de falimente și a creditorilor care iaș supracote pentru a acorda falților concordate în dauna masei creditorilor.

În privința expertului Rotop, făcându-se denunțare de către cumnatul unuia din acești inculpați, cum că a făcut acel raport din spirit de resbunare, pentru-că la cererile sale de bani inculpații n'au voit a'i da, și că raportul nu ar fi espresiunea fidelă a conținutului registrelor esaminate, judecătorul de instrucție a însărcinat pe d-l Theodor Ștefănescu, director la Banca națională, întemeetorul studiului comptabilităței la noi în țară, cu o contra expertisă pentru a verifica lucrarea făcută de Rotop.

Așteptăm rezultatul acestei contra-espertize pentru a reveni într'unul din numerile viitoare.

Pentru astă zi ne mulțumim a nara faptele ast-fel cum s'a petrecut, și a protesta în contra obiceiului, ce s'a luat la noi de a se acusa, din chiar senin, magistrații cari și fac datoria, că lucrează ba cu nepricepere, ba cu ușurință, ba cu patimă.

BIBLIOGRAFII

La 23 Septembrie cor. va apare :

LEGEA JUDECĂTORIILOR DE OCOALE

Comentată și adnotată de

D-l Sever A. Moschuna

Judecătorul Ocol. IV București.

Cu o prefață a directorului ziarului nostru

D-l Dimitrie Chebapci

Lucrarea fiind de mare merit o recomandăm cu căldură cititorilor noștri.

Prețul cu care se va pune în vânzare este de 5 lei exemplarul.

Pentru librării se acordă 25% rabat și se expediază contra ramburs de *Tipografia Codreanu*, str. Carol 19, București, unde s'a imprimat.

A apărut 2 volume :

TRATAT TEORETIC ȘI PRACTIC

DE

PROCEDURA CIVILA

DE

DIMITRIE CHEBAPCI

Doctor în drept, Avocat

Primul volum conține: Legea judecătoriei de pace, acțiunile posesorie, acțiunea de revendicare, regulamentul de hotărnicie, legea de expropriere pentru cauză de utilitate publică.

Volumul al II-lea conține :

ESECUȚIUNEA SILITA

Ambele volume fiind de mare folos, magistraților, avocaților și studenților în drept, ele se găsesc de vânzare la autor *str. Planțelor No. 39*, și se pot procura în urma unei scrisori și a înăntării costului prin mandat postal.

Fie care volum costă 12 lei, ambele volume 24.